

Číslo 1/ 2022

Centrum sociálních služeb Jindřichův Hradec

Domov seniorů Jindřichův Hradec

Otínské listy

2022

Společenská rubrika:

Všem klientům, kteří oslaví v prvním čtvrtletí roku 2022 svůj svátek či narozeniny

***Srdečně
blahopřejeme!!!***

.....

Uctěme prosím v tichosti památku těch, kteří nás navždy opustili ve čtvrtém čtvrtletí roku 2021

Citáty a slova moudrých:

NA KONCI VŽDY VŠE DOBŘE DOPADNE.

A JESTLI TO DOBŘE NEDOPADLO,

TAK TO POTOM JEŠTĚ NENÍ KONEC.

-John Lennon-

Dospělí čekají celý týden
na pátek, celý rok na léto
a celý život na štěstí.

Děti nemají čas na
blbosti.

Jsou šťastné teď.

Nevýchova

Zdroj: <https://www.facebook.com/>

Zajímavosti:

Roční období – kdy začíná jaro, léto, podzim, zima

Že podzim přichází po létě nebo jaro po zimě, to ví asi každý. Víte však, kdy přesně se roční období střídají? Malým průzkumem jsme například zjistili, že mnoho z vás doteď netušilo, že zima začíná oficiálně až koncem prosince. V následující tabulce je vidět datum, kdy se jednotlivé roční období střídají. Pokud jste detailisté, v závorce je uveden i přesný čas, kdy k přechodu došlo/dojde.

Rok	jaro	léto	podzim	zima
2015	20. březen (23:45)	21. červen (18:38)	23. září (10:20)	22. prosinec (05:48)
2016	20. březen (05:30)	21. červen (00:34)	22. září (16:21)	21. prosinec (11:44)
2017	20. březen (11:28)	21. červen (06:24)	22. září (22:02)	21. prosinec (17:28)
2018	20. březen (17:15)	21. červen (12:07)	23. září (03:54)	21. prosinec (23:22)
2019	20. březen (22:58)	21. červen (17:54)	23. září (09:50)	22. prosinec (05:19)
2020	20. březen (04:49)	20. červen (23:43)	22. září (15:30)	21. prosinec (11:02)
2021	20. březen (10:37)	21. červen (05:32)	22. září (21:21)	21. prosinec (16:59)
2022	20. březen (16:33)	21. červen (11:14)	23. září (03:03)	21. prosinec (22:48)

Rovnodennost

Rovnodennost je okamžik, kdy je Slunce ve stejné rovině s rovníkem a jeho paprsky tak dopadají na Zemi kolmo k její ose.

Jarní rovnodennost

V Česku a na celé severní polokouli nastává 19. až 21. března v momentě, kdy střed obrazu Slunce na světové (nebeské) sféře prochází *jarním bodem* (jeden ze dvou průsečíků ekliptiky s rovníkem). Jednoduše lze říci, že se jedná o přechod z astronomické zimy do jara. Jarní rovnodennost nastává nejčastěji 20. března (*dříve i 21. března, avšak v nejbližší době nás to čeká až v roce 2102 a 19. března se jarní rovnodennost vyskytuje pouze velmi vzácně, nyní nejbliže až v roce 2048.*)

Podzimní rovnodennost

Nastává 20. až 24. září. Oproti jarní rovnodennosti se jedná o moment průchodu *podzimním bodem* a jak je lidově známo, jde o přechod z astronomického léta do podzimu. Podzimní rovnodennost přichází obvykle 22. nebo 23. září. Výjimečně vychází i na 21. září (*příště nás to čeká až v roce 2092*) nebo 24. září (*příští výskyt v roce 2303*).

Slunovrat

Slunovratem se rozumí moment, kdy má Slunce vůči rovníku největší (= letní slunovrat) nebo nejmenší (= zimní slunovrat) deklinaci (úhlovou vzdálenost).

Letní slunovrat

Na severní polokouli (tedy i ČR) nastává obvykle 20. nebo 21. června. Ve výjimečných případech nastává 22. června (což nejbliže nastane až v roce 2203) nebo 19. června (nejdříve v roce 2488).

Zimní slunovrat

U nás nastává nejčastěji 21. nebo 22. prosince. Zřídka nastává i 20. prosince (nejdříve však v roce 2080) nebo 23. prosince (nejdříve v roce 2303).

<https://kalendar365.cz/prakticke-informace/>

Zima

Zima je jedno ze čtyř ročních období mezi podzimem a jarem střídajících se v mírných a polárních oblastech. Na severní polokouli nastává zima v době, kdy je na jižní polokouli léto, a obráceně. Astronomická zima začíná o zimním slunovratu, kdy je nejdelší noc a nejkratší den. Je obdobím s nejnižšími teplotami.

Časové vymezení zimy

Astronomická zima začíná zimním slunovratem (na severní polokouli zpravidla připadá na 21. prosince, na jižní na 21. června). Končí jarní rovnodenností (na severní polokouli zpravidla připadá na 21. března, na jižní 23. září). Přesný čas začátku je dán okamžikem slunovratu a rovnodennosti, v kalendáři mohou být termíny počátku a konce o den posunuty kvůli nepravidelnostem souvisejícím s přestupnými roky.

V meteorologii jsou souhrnným termínem (klimatologická) zima označeny měsíce prosinec, leden a únor (červen, červenec a srpen na jižní polokouli).

Příčiny zimy

Střídání ročních období je způsobeno odklonem zemské osy od roviny ekliptiky (o 23°27'). Polokoule, na které je zima, je poněkud odvrácena od Slunce, dopadá na ni méně slunečního záření a pod větším úhlem. To v principu vede k nižším teplotám.

Meteorologické projevy zimy

V oblastech vyšších zeměpisných šířek se v zimě vyskytuje sníh a mráz.

Typické zimní sporty

Zimní sporty je označení pro disciplíny, které se konají v období zimy. Pro jejich provozování jsou potřebné sníh či led.

Mezi zimní sporty se řadí: alpské lyžování, běh na lyžích, snowboarding, skoky na lyžích, jízda na monoski, saně, boby, skeleton, lední hokej, krasobruslení, short track, rychlobruslení, biatlon, curling a mnoho dalších. V současnosti lze díky rozvoji techniky provozovat většinu z těchto disciplín i v létě.

Zimním sportům jsou věnovány i zimní olympijské hry, jenž se konají jednou za 4 roky. Do roku 1992 se konaly v témže roce jako letní olympijské hry (ale v jiném termínu a na jiném místě), od roku 1992 jsou pořádány po dvou letech od letních olympijských her respektive vždy mezi dvěma letními olympiádami.

Zdroj: <https://cs.wikipedia.org>

Lidové zvyky, tradice:

Proč se slaví masopust? Lidové zvyky, tradice a spousta inspirace

Spousta z nás má tyto oslavy spojené s pestrobarevnými maskami, hlasitým průvodem a plesem. Málo z nás však tuší, proč se vlastně slaví, jakými tradicemi a zvyky je doprovázen a jaké pokrmy se připravují. Kdy se masopust slaví a vše spojené najdete v našem článku.

Co je vlastně masopust?

V dnešní době má pojem masopust řadu významů. Většina lidí si masopust pojí se slavnostním obdobím mezi Vánocemi a začátkem půstu. Toto období trvá od svátku Tří králů až do Popeleční středy. Někteří lidé si masopust představují jako třídenní svátek, který se slaví pouze masopustní neděli, pondělí a úterý.

Už ze samotného pojmu „masopust“ lze odvodit slovní spojení „pustit maso“ nebo také „opustit maso“. V tomto případě se jedná o doslovný překlad z románského výrazu, což nám dokazuje název *carnevale* z Itálie, jenž vznikl ze slova *carne* – maso a *levare* – odložit. Tento výraz se pak dostal do češtiny jednak jako slovo masopust a také jako karneval.

Dnes se můžeme setkávat s různými názvy, které se pojí vždy s konkrétním místem nebo okolím. Když masopustní doba končí, nastává název končiny, fašank, vostatky, ostatky, voračky, šibřinky nebo karneval. V severovýchodních Čechách oslavy probíhaly pouze poslední den před Popeleční středou, a zde je proto výraz masopustní úterý nebo masopustní úterek. (Wikipedia.org)

Zdroj: kudyznudy.cz

Proč se slaví masopust?

Masopustní oslavy pochází z tradic římského náboženství. Už ve starověku se začátek nového roku začal totiž řídit podle vegetačního cyklu přírody a shodoval se s březnovým příchodem jara, jenž si lidé asociovali všelijakými božstvy plodnosti. Jedním z takových bohů byl patron vinné révy a hodování Bakchus. Právě podle něj jsou zmiňované oslavy známé jako římské bakchanálie. (radimejak.cz)

Podobně jako bakchanálie probíhaly i saturnálie, které oslavovaly boha zemědělství a sklizně Saturna. Nebo luperkálie – svátky pastevectví, plodnosti a rituální očisty. Společné bujaré veselí s příchodem nového vegetačního roku se zapsalo jako oslavy předjaří do civilního řádu. Oslavy předjaří se později proměnily v masopustní zábavu.

Masopustní průvod s maskami a jiné zvyky mají svůj původ v předkřesťanských slovanských obřadech a oslavách konce zimy. Proto se dnes již tradiční zvyky podobají ruskému svátku, který je nazýván jako maslenica. V Čechách a na Moravě mají masopustní reje tradici už od 13. století, což víme díky doloženým písemným záznamům. V těchto záznamech se také dočteme, že se různí mravokárci pokoušeli tuto lidovou zábavu potlačovat, což se jim

ale nikdy nepodařilo. Účastnili se jí totiž všichni lidé, od nejchudších až po bohaté tehdejší panovníky.

Před začátkem 1. světové války se v Čechách, na Moravě i ve Slezsku konaly různé masopustní občůzky s maškarami, což pokračovalo i následujících mnoho let. V některých lokalitách však později tato tradice úplně zanikla. V současné době se oslavy masopustu hojně slaví hlavně na vesnicích, ale i ve městech. (Wikipedia.org)

Zdroj: atlasceska.cz

Kdy začíná masopust?

Masopust se každým rokem slaví v jiné období. Není však nic složitého si období oslav odvodit sami. Hlavní je znát termín Velikonoc, což je stejně jako masopust pohyblivý svátek. Velikonoce se mají slavit první neděli po prvním jarním úplňku, který nastane po dnu rovnodennosti, tedy po 21. březnu. Bude-li však úplňk v neděli, Velikonoce se slaví až další neděli. (radimejak.cz)

Masopust v roce 2022

Kdy se tedy slaví masopust v roce 2022?

Nejprve si stanovíme, kdy je termín Velikonoc, což hraje důležitou roli ve výpočtu období masopustu. Velikonoční neděle v roce 2022 vychází po prvním jarním úplňku (po 21. březnu) na 17. dubna, Velký pátek 15. dubna 2022, a 18. dubna následuje Velikonoční pondělí.

Začátek masopustu je jako každým rokem od svátku Tří králů, tedy od 6. ledna. Popeleční středa vyhází na 2. března 2022. Masopustní pondělí tedy připadá na 28. února 2022 a masopustní úterý vychází na 1. března 2022.

Zdroj: metro.cz

Zvyky a tradice na masopust

Masopust představuje už od pradávna období hodování a veselí mezi dvěma postními dobami. Lidé se měli v této době najíst i napít dosyta. Proto byl masopust vždy spojený s různými oslavami, zabijačkami, tanečními zábavami ale i svatbami. Po masopustu totiž následoval 40 dnů dlouhý půst před Velikonocemi, při kterém se lidé zříkali jídla a dalších věcí, které pro ně byly postradatelné a zbytečné.

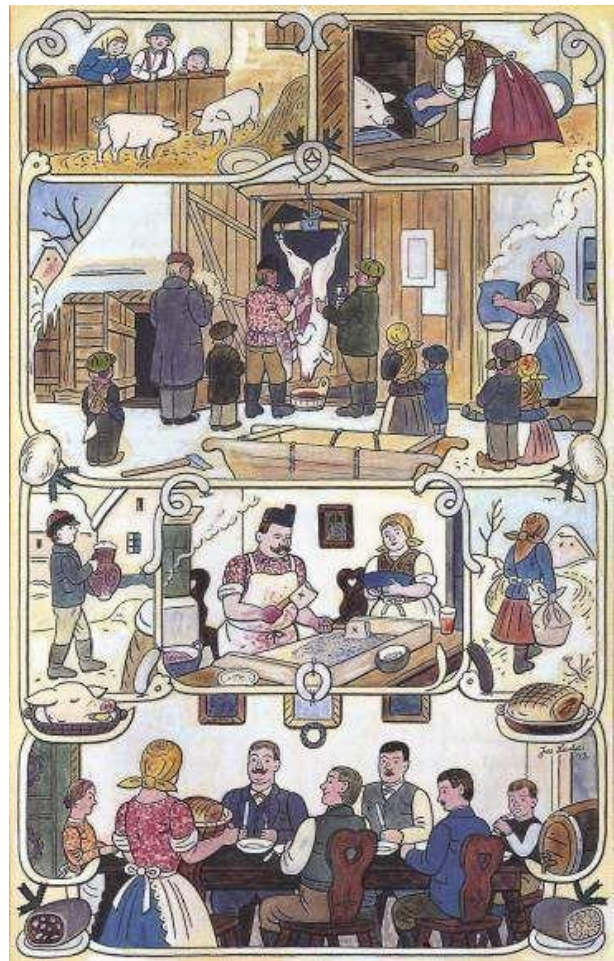
Masopust doprovází několik českých tradic, které se konají poslední tři dny masopustního období – neděle, pondělí a úterý. Některé se týkají i těsného období před těmito posledními masopustními dny. (Wikipedia.org)

Tučný čtvrtek

Přípravy na masopustní oslavy začínají tradičně už ve čtvrtek před masopustní nedělí. V tento den se má nachystat vše, co bude následující dny potřeba, jako třeba zabijačky. Jelikož podle pověr měli lidé v tento den nejvíce jíst a pít, aby byly po následující rok plní síly, říká se mu tučný čtvrtek. Klasický pokrm v tento den je vepřo-knedlo-zelo.

Masopustní neděle

Masopustní neděle byla počátkem hlavních oslav, a tak se nesla ve znamení zábavy, hodování, tance a celkového veselí. Někdy se jí tedy podle zábavy přezdívalo neděle taneční. Oblíbenými byly především jalové hody, a ty pořádaly ženy,

kteřé si zaplatily muzikanty i prostory hospody, aby zde uspořádalý zábavu samy pro sebe.

Masopustní pondělí

I na masopustní pondělí se tancovalo, ale na rozdíl od neděle, v pondělí mezi oblíbené zvyky patřily mužovské bály. Ty byly určené pouze pro ženaté a vdané, takže svobodní lidé neměli přístup. Na těchto bálech se při tanci vyskakovalo co nejvýše, jelikož lidé věřili, že, jak vysoko selka vyskočí, tak vysoké bude v následujícím roce obilí.

Masopustní úterý

Vrcholem oslav, hodování a veselí, bylo masopustní úterý. V tento den se vsí nebo městem vydal tradiční průvod maškár, při kterém lidé v maskách obcházeli stavení a nesměli vynechat ani jeden dům. U každého stavení se zastavilo, zaspívalo, hrálo a tancovalo. Majitelé stavení maškary pohostili a všichni pak popíjeli a ochutnávali, co hrdlo ráčí.

Loučení s masopustem v některých oblastech znázorňoval průvod s marámi. Na nich byl masopust uložen v podobě figuríny, živé postavy nebo třeba jako basa. Pak se konal soud, při kterém byl masopust před celou vesnicí odsouzen a veřejně popraven.

Masopustní zábavy většinou končily úderem půlnoci, kdy ponocný zatroubil na roh a rychtář vyzval veselící se dav, aby se v klidu rozešel domů, protože zrovna nastala Popeleční středa, tedy čtyřicetidenní přísný půst. Lidé věřili, že pokud by s oslavami nepřestali ani po půlnoci, zjeví se mezi nimi ďábel, nejčastěji cizinec v zeleném kabátu. V některých lokalitách se masopust o půlnoci ukončil pochováním basy, což značilo to, že během postního období hudebníci na své nástroje nezhrají a ukončí se tak veselice. Druhý den ráno

se ještě k snídani dojídaly mastné rohlíky s mlékem nebo kávou, oběd byl však přísně postní.

Popeleční středa

Při tomto masopustním dni lidé chodili do kostela pro popelec. Popelec je označení pro kříž, který kněz na čelo uděluje věřícím posvěceným popelem. V tento den také začalo postní období na 40 dnů a tím utichlo veškeré veselí a hodování. V několika málo lokalitách lidé dodržovali tzv. „pytlový čtvrtek“, při kterém dojídali poslední zbytky hodů z předešlých dnů a vše se tzv. „zpytlovalo“.

Zdroj: prozeny.blesk.cz

Lidové pranostiky:

Zapomenutá legenda o vzniku sněhu a lidové pranostiky o bílé zimě

Jak vzniká sníh? V článku z roku 1925 pro vás máme dávnou legendu o jeho vzniku, kterou jistě neznáte. K tomu navíc velké množství lidových pranostik, které předpovídají sníh na Vánoce. Myslíte, že budou platit i letošní zimu?

Sáňkování. Autor Richard Luda. — Zdroj: archiv Bejvávalo.cz

Se zimou přicházívá sních.

O původu sněhu vypravuje lid v některých krajinách takto: »Kdysi utekl prý žid z pekla s peřinou a přišel do nebe. Když přeskočil plot, který se táhne kolem rajske zahrady, spatřil ho svatý Petr, chytil jej a roztrhl mu peřinu, ze které se chumelí a chumelí sních.

Jinde představují si sních jako bílého koně v oblacích, jehož srst na zemi lítá. A ježto sních přicházívá nejčastěji v měsíci listopadu, lid určil si jezdcem na bílém tom koni sv. Martina, jehož památka spadá v prvé dni listopadové. Dosavad se říká: »Sv. Martin přijede na bílém koni a zabílí celý svět.

Český lid očekával od nepaměti sv. Martina na bílém koni a padal-li sních v den památce jeho zasvěcený, říkal: „ Svatý Martin přijel na bílém koni (na brůně). Nepřijde-li sních dříve, jistě přijede Martin na brůně, jak pranostika potvrzuje.

Nepřijde-li sních na vše svaté v noci, přijde na Martina s celou mocí.

A jak v Krkonoších věří, přijel-li sv. Martin na brůně, má-li býti pravidelná zima. Zahajoval tudíž sv. Martin období zimní. Pranostika lidová dokládá:

Přijde-li sv. Martin na bílém koni, metelice za metelicí se honí. Země pokrývá se bílým hávem, neboť přišel k nám bílý kůň, zalehl nám celý dvůr.

A cikán prý raději okuje Jiřímu koně zadarmo, než Martinu za peníze, což znamená, že milejší mu den sv. Jiří než den sv. Martina.

Dobře tudíž radí přísloví: »Na sv. Mariina drž se, synku, komína.

Počasí a zjevy v den sv. Martina byly starým hospodářům pro příští zimu význačnými. Zejména soudili v ten den podle kobyly martinské husy na sních a říkali: „ Je-li kobyly martinské husy hnědá, bude prý málo sněhu, je-li však bílá, bude hodně sněhu.“

Někteří však právě opačně to odvozovali. A jinde: „ Má-li husí kobylka na přední části bělavé skvrny, bude sněžit do vánoc, má-li však skvrny černé, bude do vánoc zima blátivá, od vánoc teprve sněžívá.“ Někdy však přicházívá sníl také dříve. I toužili mnohdy staří hospodáři věděti, jak brzy přijde sníl, jak mnoho ho napadne i jak dlouho potrvá. V Čechách o sv. Jakubě (25. července) hledívali na oblaka a bylo-li mnoho beránků, říkali, že bude mnoho sněhu v zimě.

Někde, když se v den sv. Jakuba bílé mraky na nebi objevovaly, říkal lid: „ Sníl kvete pro blízku zimu.“ A jinde: „ Je-li na sv. Jakuba mnoho mračen, spousty sněhu toho roku napadnou; je-li celý den jasno, bude zima beze sněhu.“ Jinde doplňovali: „ Je-li pěkně a slunce svítí, bude prý zima tuhá a málo sněhu.“

Pověra dí: „ Roste-li v létě hodně hřibů nebo vůbec hub, bude prý v zimě hodně sněhu.“ V Krkonoších říkají: „ Mnoho lišek (= hub) v létě, mnoho sněhu v zimě.“ Když houby brzy růsti přestanou, nezůstane sníl ležeti dlouho; naproti tomu, rostou-li houby dlouho, bude dlouho sněživo.

Je-li v první týden srpna horko, bude v zimě mnoho sněhu a zůstane zima dlouho bílá. Je-li horko v srpnu za prvních téhodnů, bude dlouho bílo za zimních dnů.

„Srpen-li s počátku hřeje, zima se pak sněhem skvěje.“

Často přicházívá sníl již na počátku podzimu; odtud přísloví: „Podzim na strakaté kobyle jezdí“; bývá hned sníl a hned bláto. Podá-li první sníl do bláta, bude nestálá zima. Pořekadlo dí: „První sníl v blátě, zima ve ztrátě.“

V říjnu dosti často již sněžívá a pověra dí: „ Kolikátý den v říjnu první sníl nepadne, tolikráte prý bude za zimu sněžit,“ nebo podle jiné verze: tolikráte na zimu rozmrzne. Padne-li první sníl na zelený list, bude jistě dlouho teplo. Podle pranostik - sněží-li brzy v říjnu, pak bude měkká zima a padá-li list do bláta, bude nestálá zima. Jinde zase: „ Padne-li na podzim sníl na list, padne na list na jaře.“

Pranostiky tomu chtějí, že na sv. Havlu nebo na sv. Lukáše již rádo sněžívá. Když křížový pavouk v říjnu se ukrývá a nevylézá, není daleko do sněhu. Když letí divoké husy na jih, bude za čtrnáct dní sníh. Krákají-li havrani časně zrána nebo slétne-li se v zimě hejno vran na poli, bude co nejdříve padat sníh. Odtud přísloví: „Vrány nesou sníh.“

Přiletí-li straka na strom, bude se chumelit. A jde-li Kateřina po sněhu, půjde s Barborou Mikuláš po blátě. Padají-li veliké vločky sněhové, nebude sníh dlouho ležet. Sníh však na sv. Ondřeje (31.11.) padlý, celých sto dní prý poleží. Místy věří, že padá-li na sv. Mikuláše (6.12.) sníh, nebude po celý týden sněžit. Jinde říkají: „ Sněží-li na sv. Mikuláše, bude o vánocích bláto.“

Bouřky v září zvěstují mnoho sněhu o vánocích. Podle jiné verze ukazují ne mnoho sněhu v únoru a březnu. Roste-li v létě mnoho žaludů, padne o vánocích sníh. Není-li o vánocích sněhu, ale mnoho bláta, přijdou sněhy teprve až o Veliké noci. Zelené vánoce, bílé velikonoce.

Jsou-li vánoce světlé, napadne ještě mnoho sněhu: „ Vánoce v jeteli, letnice ve sněhu.“ Jinak: „ Vánoce v jeteli, velikonoce v chumeli.“

Původní zdroj historického článku:
Lidové noviny - 1925, autor Jan V. Krezar.

Pranostiky pro celé období – pro zimu, která začíná zimním slunovratem, zpravidla připadá na 21. prosince a končí jarní rovnodenností, ta zpravidla připadá na 21. března

At' si v zimě chlad, jen když není hlad.

Čím chladnější zima, tím teplejší léto.

Dobře oblečeným se mráz uctivě klaní, špatně oblečené zraní.

Dokud vlašovička nezašveholí, jara nebude.

Hodně sněhu - dojně krávy.

Hodně sněhu - hodně trávy.

Holomrazy - úrody vrazi.

I půda musí odpočívat přikrytá, aby ji zimní spánek posílil.

Jak vysoko v zimě leží sníh, tak vysoko tráva poroste.

Je-li nebe čisté, potrvá déle zima jistě, pakliže sněží nebo hřmívá, jaro jistě v blízkou dlívá.

Je-li po 3. lednu počasí krásné, přijdou na jaře bouře časně.

Jsou-li dlouho šišky na stromě, zima stálá nebude.

Jsou-li v zimě po cestách ledy, podaří se výborně zelí.

Když se spráhne zima a hlad, není oč stát.

Lenivého tahá mráz za nos, před pilným smeká.

Lenivého v zimě ani pec nezahřeje.

Není-li v zimě sněhu, nebude v létě hub.

Nepromrzne-li půda, úrody dá poskrovnu.

Nezamrzne-li po celou zimu kámen ve vodě, potom mrazy uhodí až v březnu a tu zima bývá nejkrutější.

Oděv chrání v létě před hmyzem, v zimě před mrazem.

Pod sněhem chléb, pod deštěm hlad.

První sníh dlouho nepoleží.

Rampouchy na stříšce, hojnost mléka v dížce.

Udeří-li zima brzy, hnedle ji to mrzí.

Veliké sněhy působí na osení škody.

Veliké záměť (= závěje) - veliké pokose.

Za chladu není ovádů.

Záhy-li taje, nadlouho neroztaje.

Zima měkká a deštivá nemoci jen rozsívá.

Zima měkká, doktor čeká.

Zima, kterou konec roku nese, dlouho s námi ještě třese.

Zimní čas: Lucie noci upije; Nový rok přidá krok; Na Tři krále o hodinu dále.

Fauna-lesní zvířata:

1. Jak přezimují lesní zvířata

Lesní zvířata na zimu buď uléhají k zimnímu spánku a stráví zimu s velmi zpomaleným metabolismem a téměř v nečinnosti, nebo zůstávají bdělá a běžně vegetují ve svém přirozeném prostředí.

2. Co je zimní spánek

Zimní spánek se odborně nazývá hibernace a představuje specifickou reakci některých zvířat na zimní období. Ti zůstávají v klidu, dochází k útlumu životních funkcí (například snížení tělesné teploty). Během této doby pobývají živočichové v úkrytu.

V souvislosti se zimním spánkem mluvíme také o podobném stavu, který však nazýváme nepravý zimní spánek. Říkáte si, jaký je rozdíl mezi pravým a nepravým zimním spánkem? Hlavní odlišností je fakt, že tato zvířata se během zimy probouzejí a vycházejí ven. Takto tráví zimu například medvědi či jezevci.

A co ovlivňuje začátek zimního spánku? Rozhodující je vnitřní biorytmus, který však ovlivňují vnější podmínky – vliv může mít zkracující se délka dne či snížení venkovní teploty.

Jak se zvířata na zimu připravují?

Nutno zmínit, že zvířata, u kterých probíhá zimní spánek, se na chladné období s předstihem připravují. Vyhledávají si úkryt, snaží se získat co nejvíce tukových zásob, hromadí si potravu. Zároveň jim roste zimní srst, která jim pomáhá se v chladném období zahřát. Tyto přípravy probíhají během podzimu. Pokud by se zvíře nestihlo na zimu dostatečně připravit, mohlo by to pro něj znamenat, že zimu nezvládne přežít.

3. U kterých lesních zvířat je zimní spánek běžný?

Zvířat, které v zimě “spí”, je celá řada. Někteří z nich prospí celou zimu, jiní se občas probouzejí. Mezi taková lesní zvířata patří například medvěd, ježek, liška či sysel.

4. U kterých zvířat zimní spánek neprobíhá?

Zároveň však existuje mnoho zvířat, kteří přezimují v bdělém stavu. Během zimy například můžeme vidět mnoho druhů ptáků. Pokud navíc

budete v zimě pravidelně doplňovat potravu v krmítku, ptáci jej budou jistě rádi navštěvovat.

Během zimy se také pohybují po lese srny, divoká prasata či jeleni.

5. Jak zvířatům v zimě pomoci?

Zvířata, která “spí”

Může se stát, že během podzimního úklidu narazíte na místo, které si některé ze zvířat přetvoří pro zimní spánek. Takový úkryt lze najít například pod kusem starého plechu, v pařezu či u hromady listí. Jedním ze zvířat, které rádo nachází zimní úkryt na zahradách, je například ježek.

Pokud se stane, že takové místo najdete, rozhodně jej neničte. Pokud byste tak učinili, přišlo by zvíře o svůj úkryt před krutou zimou. To by mohlo vést k tomu, že už by se jara nedočkal.

Pokud už úkryt nějakého ze zvířat naleznete, je také důležité dopřát zvířeti během zimy klid a ze spánku jej zbytečně nerušit.

Zvířata, která zůstávají bdělá?

Přečkat zimu můžeme pomoci i zvířatům, která zůstávají bdělá. Během tohoto náročného období totiž může být pro zvířata často problematické najít si dostatek potravy. Zvláště pak v případě, že zemi pokryje velké množství sněhu.

Jednou z možností je nasypání potravy do krmítka pro ptáky. V obchodě běžně seženete speciální směsi či lojové koule, na kterých si opeřenci rádi pochutnají. Ptačí budku si také můžete sami vyrobit.

Pomoc v zimě často potřebují například i srny. Zde však musíme důrazně upozornit na to, že je nutné se vždy obrátit se svým úmyslem na myslivce. Není možné zvířata přikrmovat pečivem či jinými potravinami – můžete jim tím totiž velmi snadno ublížit, v horších případech je může tento váš dobrý úmysl stát i život. Věříme však, že pokud se s myslivci spojíte, rádi vám řeknou, jaké krmivo jim můžete pro zvířata přinést. Budete pak moci mít dobrý pocit z toho, že jste zvířatům opravdu pomohli.

6. Nebezpečí během zimy

Jak asi tušíte, zima je pro většinu divokých zvířat velmi náročným obdobím. Není přitom rozhodující, zda u nich zimní spánek probíhá, či nikoli.

Kromě toho, že jsou zvířata ohrožena nedostatkem potravy či mrazivým počasím, číhá na ně řada dalších nebezpečí. Mnoho zvířat bohužel zimu přečkat nezvládne. Myslete tedy na živé tvory a snažte si jim pomoci – během zimního spánku je nerušte!

Zdroj: [https://www.Jak_prezimuj_lesni_zvirata_-_poradime_prehledne_a_srozumitelne_\(skrblik.cz\)](https://www.Jak_prezimuj_lesni_zvirata_-_poradime_prehledne_a_srozumitelne_(skrblik.cz))

Horoskop:

Velký horoskop na rok 2022

Jak to budete mít v novém roce 2022 s láskou, kariérou, jaké je vaše klíčové slovo i celková roční bilance? To vám prozradí velké horoskopy podle tarotových karet.

BERAN (21. 3. – 20. 4.)

Roční bilance: V novém roce pocítíš velkou harmonii, vnitřní mír a vyrovnanost. Podaří se ti sladit protikladné životní zádrhly z minulosti. Nespěchej, máš na to celý dlouhý rok. Nově nabyté vědomosti přináší rozlet a harmonii v celém životě. S naprostou přesností pochopíš, jak se rozhodnout, aby ti výsledek přinesl štěstí, radost i lásku. S lehkostí se vzdáš toho, co ti dávno neslouží, v osobním i v profesním životě se pokusíš propojit veškeré možnosti, aby vzniklo něco lepšího.

Kariéra a finance: Neodmítej žádnou nabídku jen kvůli tomu, že se bojíš nového. Vzdělávej se, studuj, cestuj a buď tvořivá. Nádherně sloučíš neslučitelné, projevíš své schopnosti a um. Těšit se můžeš na uznání, obdiv a skvělé pocity z dobře vykonané práce.

Láska: Mocnou sílu lásky pocítí zadané i nezadané. Pokud jsi již ztrácela naději, že lásku nenajdeš, v tomto roce máš velkou šanci potkat hodného muže. Vztahy, které procházely krizí, naleznou znovu ztracenou rovnováhu a usmíří se.

Klíčové slovo na celý rok: Usmíření.

BÝK (21. 4. – 21. 5.)

Roční bilance: V novém roce se můžeš těšit na velké změny, které se budou týkat nejen pracovní oblasti, ale také vztahů, ať již přátelských, pracovních či osobních. Transformace, kterou budeš prožívat, velmi příznivě obohatí tvůj život. To, co do tvého života již nepatří, postupně odchází. Přichází nové, čisté a lepší. Do tvého života se mohou vrátit také lidé, kteří se v minulosti dotkli tvého srdce. Odpoutej se od starého a otevři své srdce novému.

Láska: Veškeré vztahy, které již dávno neplní svou funkci, nepřináší radost a harmonii, z tvého života odchází. Rozchod, rozvod či odluka se bude v průběhu roku velmi zásadně řešit. Nic neoddaluj a zbav se břemena, které tě táhne ke dnu. Nejen, že se ti uleví, ale do tvého života vstoupí noví lidé a také nová láska.

Kariéra a finance: Změna zasáhne tvou činnost a může také zásadně ovlivnit stávající projekty. S láskou se připrav na nové věci a buď otevřená změnám, které z počátku můžeš vnímat jako nepříjemné zkoušky, ale věř, že nakonec se ti budou líbit.

Klíčové slovo na celý rok: Transformace.

BLÍŽENCI (22. 5. – 22. 6.)

Roční bilance: V novém roce se můžeš těšit na postupné změny, které se budou dít krůček po krůčku bez velkého stresu či úsilí. Jediné, co je potřeba, je přistupovat k životu čistě bez nečestného jednání a chování, ať již k sobě

nebo ostatním. Podaří se ti zdárně završit jednu životní kapitolu a osvobodit se od všeho, co tě v minulosti tížilo. Šťastný konec na tebe čeká nejen v osobním životě, ale také ve vztazích a kariéře.

Láska: Štěstí přeje nejen zadaným, ale také nezadaným, které na lásku čekají a touží po ní. Vtahy jsou čisté, bez přetvářek a falše. Ve hře je plánování společného života, nového domova či svatby.

Kariéra a finance: V kariéře dochází k posunu, což se velmi příznivě odrazí také na financích. Celkové zlepšení přichází také v případě, že toužíš po místě novém nebo dlouhodobě hledáš zaměstnání.

Klíčové slovo na celý rok: Dokončení.

RAK (22. 6. – 22. 7.)

Roční bilance: V novém roce můžeš prožívat mnoho různých situací, kdy se budeš muset jednoznačně rozhodnout. V profesním či osobním životě dostáváš příležitost propojit tvůrčí nadšení s inspirací, aby mohlo vzniknout jedinečné dílo. Budeš několikrát postavena před důležitá rozhodnutí, abys mohla s pečlivostí zvážit, která nabídka je pro tebe lepší. Chvilí potrvá, než pocítíš zvláštní energii v srdci a pak již budeš vědět, co je pro tebe nejlepší. To, že budeš nadšená a šťastná, je jisté.

Láska: Jestli jsi sama, v průběhu roku dostaneš příležitost potkat svou spřízněnou duši, dokonce se může stát, že budeš váhat a vybírat mezi dvěma muži. Zadaná, dávej pozor na milostný trojúhelník, pokud podleheš pokušení, vše se obrátí proti tobě a zůstaneš nakonec sama. Pokud odoláš, prožiješ nádherné a láskyplné chvíle se svým partnerem.

Kariéra a finance: Pružnost, rozhodnost a také skvělí obchodní partneři, kteří ti pomohou získat nejen ocenění za dobře vykonanou práci, ale také dostatek financí k realizaci tvých snů.

Klíčové slovo na celý rok: Rozhodování.

LEV (23. 7. – 22. 8.)

Roční bilance: V novém roce začneš hezky pomalu a od začátku. Důležité je brát vše s nadhledem a radostně. Tvá intuice tě nenechá na holičkách a krůček po krůčku tě povede vpřed. Důvěřuj své vnitřní moudrosti a vydej se na dobrodružnou cestu životem. Z počátku tě může překvapit zmatek či chaos, který díky novým situacím vznikne, nenechej se zaskočit, protože vše se děje pro tvůj prospěch. Během roku můžeš řešit nový domov, práci, studium nebo také narození dítěte.

Láska: Ve vztazích se objeví nečekané překvapení, může jít o příchod dítěte nebo se seznámíš s mužem, který se bude starat o své vlastní dítě. Dlouhodobě nefunkční vztahy dospějí ke společnému závěru a rozejdou se. Tento rok přeje láskám novým a velkou šanci mají také ty, které jsou osaměle velmi dlouho.

Kariéra a finance: Velký obrat v kariéře tě nadchne a oslní, pozor na lehkovážnost. Začátek studia nebo nová pracovní příležitost v tobě probudí velkou touhu po změně. Vše si dobře promysli a vykroč vstříc novým a krásným začátkům.

Klíčové slovo na celý rok: Svoboda.

PANNA (23. 8. – 22. 9.)

Roční bilance: V novém roce pocítíš velkou chuť i touhu započít nové projekty – od studia, vztahů až po zvelebování domova. Rychlost je ústřední téma tohoto roku. S rychlostí a bez emocí či strachu vyřešíš vše velmi moudře a chytře. Naučíš se skvěle komunikovat, využiješ svůj talent ve svůj prospěch a také k pomoci ostatním. Cílevědomě se budeš snažit o neustálý pokrok, ze kterého máš skvělou náladu a radost. Zaměř se na to, co ti půjde nejlépe, což je bravurní komunikace a věř, že ti přinese štěstí i úspěch.

Láska: Během roku máš velkou šanci poznat novou lásku. V partnerských vztazích nastává souznění, harmonie a skvělá komunikace. Štěstí přeje všem, které touží po lásce a rodinné harmonii.

Kariéra a finance: Můžeš se těšit na nové pracovní příležitosti. Neboj se vyzkoušet zcela nový obor. Bát se nemusíš ani studia či rekvalifikace, nově nabyté zkušenosti se ti budou skvěle hodit a využiješ je na maximum.

Klíčové slovo na celý rok: Radost.

VÁHY (23. 9. – 23. 10.)

Roční bilance: V novém roce se můžeš těšit na zasloužené štěstí a naději bez ohledu na to, co budeš muset vyřešit. Tvůj život se prozáří štěstím i přesto, že budeš řešit složitější situace. Právě v těžších chvílích pro tebe vysvitne zářivá hvězda. Během celého roku začneš uskutečňovat své plány, které budou mít velmi příznivý a dlouhodobý účinek. Probudí se v tobě nová chuť do života, tvé sny i představy začnou mít svou reálnou představu. Radost, láska, štěstí, to vše je tady pro tebe, proto je tolik důležité podělit se s těmi, které miluješ. Sdílená radost se vždy znásobí a obohatí vzájemný život. S důvěrou se odevzdej osudu a nikdy nepochybuj o správnosti svých rozhodnutí.

Láska: Vztahy mají velmi příznivé vyhlídky. Partnerství prozáří světlo, láska a naděje s vidinou radosti i štěstí. Jestli jsi sama a tvé srdce je osamělé, tak věř, že v tomto roce můžeš nalézt partnera, na kterého tak dlouho čekáš. Tvé sny a tužby se naplňují. Nespěchej, důvěřuj a buď lásce otevřená, pak se dočkáš odměny.

Kariéra a finance: Máš skvělou příležitost dokázat, co v tobě je. Dostáváš příležitost, jak zrealizovat nové projekty, pokud hledáš práci a jsi otevřená jakékoliv změně, získáš místo, které tě nadchne a uchvátí. Uznání za skvěle odvedenou práci tě jen ujistí, že jdeš správnou cestou.

Klíčové slovo na celý rok: Štěstí.

ŠTÍR (24. 10. – 22. 11.)

Roční bilance: V novém roce se tvůj život velmi výrazně „rozpohybuje“. Do pohybu se dá vše, co ti v minulosti nešlo zrealizovat či dořešit. Naučíš se provádět rychlé a úspěšné změny, které tě krůček po krůčku dovedou až

k vítězství. Zvládneš dělat hodně věcí najednou, což tě baví a probouzí v tobě mnoho krásných pocitů. Překážky, které stály v cestě, hravě odstraníš, spory vyřešíš s moudrostí a klidem. Můžeš se těšit na stěhování, cestování, dostatek elánu a síly vše zvládnout.

Láska: Velmi příznivé změny na tebe čekají také v oblasti lásky. Vztah se posune dál, stejně jako společné plány a budování domova. Nové začátky jsou tady také pro všechny, které hledají lásku novou.

Kariéra a finance: Když půjdeš za svým snem a nenecháš se ovlivnit strachem, tak budeš úspěšně směřovat k vítězství. Změna práce, povýšení nebo vlastní podnikání je ve hře a hvězdy ti přejí.

Klíčové slovo na celý rok: Úspěch.

STŘELEC (23. 11. – 21. 12.)

Roční bilance: V novém roce pocítíš velkou vnitřní sílu a chuť vyzkoušet něco zcela nového. Začneš si víc všímat vnitřního rádce a naslouchat intuici. Již se nenecháš zmást hlasy a strachem z okolí, ale sílu a řešení nalezneš uvnitř sebe. Je důležité, abys v jednotlivých záležitostech postupovala velmi pomalu a opatrně, krůček za krůčkem. Jedině tak nabereš nové zkušenosti a tvá námaha bude odměněna sladkými plody ovoce a bohatou sklizní úrody. Je dobré vyvarovat se ukvapených a rychlých řešení v jakékoliv životní oblasti. Pokud si nebudeš vědět s nějakou situací rady, nestyď se požádat o pomoc moudrého rádce, kterého máš velmi blízko sebe.

Láska: V oblasti lásky a vztahů přijde pochopení. Jestli tě trápí samota, tak věř, že světlo na konci tunelu již svítí a tvá láska je velmi blízko tebe. Zadané páry se rozhodnou pro změnu a společně ukončí hádky i spory.

Kariéra a finance: V pracovní oblasti půjde vše pomalu, bez velkých změn. Pokud pocítíš touhu osamostatnit se, nechej svůj plán dozrát a nedělej ukvapená rozhodnutí. Porad' se s odborníkem, sbírej zkušenosti, abys mohla s čistým štítem udělat změnu, po které toužíš.

Klíčové slovo na celý rok: Sklizeň.

KOZOROH (22. 12. – 20. 1.)

Roční bilance: V novém roce pocítíš velkou touhu po změně a svůj život uchopíš pevně do svých rukou. Síla, chuť a také sebekázeň tě požene vpřed za naplněním tvého života. Vytrvalost a pevný řád přináší úspěch, štěstí a také mnoho radosti. V lidech vzbuzuješ úctu a díky tvé moudrosti jsi velmi vyhledávaná, pokud přemýšlíš nad vlastním podnikáním, máš velkou šanci splnit si svůj sen. S chutí se pustíš také do odstraňování starých problémů, na které jsi neměla sílu, s přehledem vše ukončíš a odpoutáš se od minulosti.

Láska: Vztahy, které jsou harmonické, nečeká žádná zásadní změna ani krize. Pokud po lásce toužíš a něco proto uděláš, máš šanci poznat muže, ze kterého se ti zatočí hlava a rozbuší srdíčko.

Kariéra a finance: Zaměstnání je stabilní a značí stálost. Umíš velmi dobře a moudře jednat s lidmi nebo řídit svou firmu. Tvá vytrvalost a kázeň ti přináší pevnou kariéru a dobré výděvky v práci.

Klíčové slovo na celý rok: Stabilita.

VODNÁŘ (21. 1. – 20. 2.)

Roční bilance: V novém roce můžeš prožívat mnoho různých zvrátů, které tě dovedou k hlubokému poznání. Jsi dostatečně silná všechno zvládnout a radikálně změnit život. Jediné, co je potřeba udělat, postavit se vlastnímu strachu a nedovolit stínu, aby tě pronásledoval. Strach tě totiž tlačí do situací, které nemají reálné řešení. Jakmile to pochopíš, odlehčíš svůj život humorem a nadhledem, začnou se dít zázraky. Osvobození, které přijde, vnáší do tvého života mnoho příležitostí, ať již hmotných, pracovních či osobních.

Láska: Jestli se ve vztahu necháváš ovlivňovat partnerem, jen kvůli tomu, že jsi na něm finančně závislá, pochopíš, že tudy cesta nevede a rozhodneš se uchopit svůj život pevně do svých rukou. Dávej pozor na nevěru a nepodlehni pokušení, vše by se pouze zkomplikovalo. Láska má mnoho podob i tváří, zakázané ovoce chutná sladce jen malou chvíli. Jestli hledáš lásku novou, dávej pozor na zadané muže, zbytečně bys ztrácela čas s někým, kdo stejně svůj život kvůli tobě nezmění.

Kariéra a finance: Nepouštěj se do transakcí – obchodů, kterým zcela nerozumíš, nechej si poradit od někoho zkušeného a nenechej se vlákat do líbivé nabídky, která by nakonec dopadla špatně. Pozor na dluhy či půjčky, zbytečně by tě přivedly do potíží. Když to zvládneš, žádná zásadní změna tě nepřekvapí a tvůj pracovní život, bude v pořádku.

Klíčové slovo na celý rok: Pokušení.

RYBY (21. 2. – 20. 3.)

Roční bilance: V novém roce se roztočí pomyslné kolo štěstí, toč s kolem co nejusilovněji. Život je nestálý koloběh, jednou jsi dole, jednou nahoře. Buď ve střehu, protože dostáváš mnoho krásných příležitostí, jak vylepšit a změnit svůj život. Práce, láska, finance, rodinné vztahy, nové obchodní kontakty či nová osudová přátelství i setkání. Buď odvážná, a pokud jsi přesvědčená o správnosti svého konání, neboj se také jemně zariskovat. Zapomeň na staré zvyky, falešná přesvědčení, které v minulosti ovlivňovaly tvůj život. Začni realizovat své myšlenky a vykroč vstříc novému životu, který bude naplněn radostí, štěstím i úspěchem.

Láska: Můžeš se těšit na nové a neočekávané štěstí v oblasti lásky. S naprostou přesností odhadneš, co je – či není správné, kdo je či není vhodný a podle toho budeš také jednat. Díky tomu poznáš naplnění v lásce osudové.

Kariéra a finance: Otvírají se před tebou zcela nové obzory a neočekávané štěstí v pracovní oblasti i financích. Tento rok je rokem úspěchu a bohatství.

Klíčové slovo na celý rok: Radost.

Zdroj: <https://www.femina.cz/velke-horoskopy-na-rok-2022>

... bývalo:

Historie bydlení: Zmapovali jsme, jak se bydlelo za socialismu

Bydlení v dobách socialismu bylo pro řadu lidí problém. Byty scházely a nebyly pro každého. Dekrety se mnohdy měnily za úplatu a výměnné akce typu „kulový blesk“ nebyly filmovou komedií. Kdo však získal státní byt, měl jisté, že nájem bude za pár korun. A to doslova.

Dětské hřiště na pražském panelovém sídlišti Černý Most (září 1984) foto: Petr Matička, ČTK

Spolu s odborníky jsme zapátrali v historii a přinášíme pohled, jak se bydlelo a stavělo za socialismu, kolik stálo bydlení a jaké to mělo následky.

Ostatně, víte, nebo odhadnete, kolik se platilo za užívání státního bytu a za služby spojené s jeho užíváním? Z dnešního pohledu je cena neuvěřitelná. Za metr čtvereční bytu se podle vyhlášky z roku 1964 účtovaly dvě koruny československé a padesát haléřů.

Až do sametové revoluce přitom legislativa neprošla žádnou změnou. To mělo za následek, že se ceny nájemného od roku 1964 až do roku 1989 prakticky vůbec neměnily. Byt 3+1 o 70 metrech čtverečních tak stál měsíčně pouhých 175 korun československých. Mzdy ovšem nebyly příliš vysoké, na konci roku 1989 bral průměrný Čech měsíčně 3 170 korun hrubého.

„Sazba nájmu na metr čtvereční byla stejná pro celou Československou republiku. Byt 3+1 v Praze stál stejně jako v Ústí nad Labem. Vyhláška nerozlišovala lokalitu bytů, ani kvalitu infrastruktury v okolí. Tento stav byl po sametové revoluci neudržitelný, vláda proto v roce 1990 sáhla k deregulačním opatřením, a ceny se tak začaly přizpůsobovat tržní realitě. Během deseti let nájmy vzrostly o více než 200 %.

A nájmy rostou dál, včetně energií, vody a ostatních služeb přijde průměrnou domácnost bydlení na 5 626 korun měsíčně. Z toho samotný nájem činí 1 320 korun. „Dnes za bydlení vydá průměrná česká domácnost podle Českého statistického úřadu téměř 17 procent svých čistých příjmů. Rozdíly v nákladech na bydlení napříč Českem jsou přitom obrovské, nejdráž se bydlí v Praze,“ komentuje dnešní situaci Miroslav Zámečník, ekonomický analytik České bankovní asociace. Ale vraťme se zpět do historie a poválečného restartu ekonomiky Československa.

Paradox: Odsun Němců vedl ke snížení počtu bytů

V roce 1946 bylo na celém území republiky dokončeno jen 4 140 bytů a v dalších pěti letech toto číslo vystoupalo pouze na 63 tisíc bytů, což bylo žalostně málo. Bytová otázka se stala jedním z hlavních ekonomicko-sociálních problémů, s nímž se poválečné Československo muselo potýkat.

„Prvním východiskem, jak vyřešit nedostatek bytů, byl poválečný odsun Němců. Tím se uvolnily byty, které měly uspokojit poptávku. Volné byty se ovšem často nacházely v obcích, které nebyly nikdy dosídleny, což byla okolnost, kterou politická reprezentace nebrala v úvahu. Spousta bytů proto

zůstala neobydlená a rychle chátrala. Během pětiletého období se u nás snížil počet bytů o 12,1 %, tedy o hodnotu, která byla v rámci bytové situace na území Evropy zcela nevídaná.

Počátek komunistické éry

Po únoru 1948 se komunistické elity shodly v duchu socialismu na změně charakteru bytové politiky. Stavebnictví se znárodnilo a ze všech soukromých stavebních firem byl vytvořen národní podnik Československý stavební závod a sloučením všech projektových kanceláří vznikl národní podnik Stavoprojekt. Bytovou krizi se však vládní garnituře nedařilo vyřešit. Situace zejména v Praze, Brně a Plzni, kam se lidé houfně stěhovali kvůli práci v průmyslu, se stávala neudržitelnou.

Po roce 1948 se kompletně změnily i vlastnické struktury bytových fondů. Soukromé vlastnictví bylo prakticky zrušeno a naprostá většina bytů přešla do přímého vlastnictví státu. Jejich předchozí majitelé obdrželi jen „výměr na trvalé užívání bytu“.

„Tyto kroky v konečném důsledku vedly k chátrání bytů, protože státní subvence stejně jako fondy na opravy byly velmi nízké. Lidé se navíc ke státnímu nechovali s takovou péčí, s jakou by k nemovitostem přistupovali, kdyby jim patřily.

50. léta Novomanželské půjčky a první sídliště

Situace na počátku 50. let byla zejména ve městech zcela kritická. Proto se v roce 1951 ve městech s největším nárůstem industrializace rozjela výstavba nových bytů a do roku 1956 vyrostla sídliště první generace. Byla postavena v duchu reálného socialismu, což byl jediný povolený architektonický směr. Druhá polovina padesátých let byla ve znamení masivní výstavby sídlišť jakožto velkokapacitního ubytování pro pracující. V období druhé pětiletky bylo nakonec postaveno 187 711 bytů, což bylo téměř o 60 % bytů více než v pětiletce předchozí.

V padesátých letech se v Československu objevuje i zcela nový prvek, který měl pomoci především mladým rodinám. Šlo o takzvanou novomanželskou půjčku, s jejíž pomocí se mělo bydlení stát výrazně dostupnější. „Maximálně

si mohli novomanželé vypůjčit až 7 200 korun, což se rovnalo zhruba průměrnému půlročnímu platu. Doba splatnosti dosahovala až 10 let a úroková sazba byla nastavena na 3,5 % ročně. Podmínkou pro získání úvěru bylo uzavření manželství, věk do 30 let a maximální měsíční příjem do pěti tisíc korun. Největší úspěch slavila novomanželská půjčka v 70. letech, kdy byla poskytována až do výše 30 tisíc korun. Těsně před sametovou revolucí si novomanželé mohli půjčovat až 50 tisíc korun.

60. léta Prostor pro družstevní bytovou výstavbu

Družstevní byty začaly u nás vznikat díky zákonu o družstevní výstavbě z roku 1959. Rozhodujícím kritériem pro získání bytu již nebyla potřeba bydlení, ale dostatek peněz nutných pro vstup do družstva. Banka přitom nabízela družstvům výhodné úroky s dlouhou dobou splatnosti, a to až na 30 let. A tuto formu výstavby podporoval i stát tím, že poskytoval bezplatně pozemky i pomoc při odborné projektové dokumentaci. „Byty ve správě družstva však byly jeho vlastnictvím a uživatel bytu jej nemohl prodat. Práva na jeho užívání mohl pouze postoupit jinému členu družstva.

Družstevní bydlení přesto nabývalo na objemu a od druhé poloviny 60. let se stalo dokonce převažujícím způsobem výstavby. Těchto bytů se do roku 1970 stavělo více než státních, individuálních a podnikových dohromady.

Dokončené byty v ČR v období 1951-1990

Období	Celkem	Počet dokončených bytů v %			
		státní	družstevní	podnikové	rodinné domy
1951-1955	115 248	86,2			13,8
1956-1960	181 985	72,7	4,0	2,9	20,4
1961-1965	246 215	43,3	32,8	7,7	16,2
1966-1970	279 493	19,8	56,2	9,9	14,1
1971-1975	406 055	19,9	34,4	21,9	23,8
1976-1980	415 250	23,0	29,2	19,4	28,4
1981-1985	305 538	19,5	42,4	4,8	33,3
1986-1990	246 447	23,9	39,9	4,1	32,1

zdroj: Studie „100 let bydlení“, zpracovala Hypoteční banka

Státní, podnikové a individuální bydlení

Státní byty zůstávaly i nadále pod správou národních výborů a prostředky pro výstavbu poskytoval výhradně stát. Ve své době byly velmi populární, protože nájemné se v nich platilo nízké, ale získat státní byt nebylo jednoduché.

Formou podnikové výstavby bylo v Československu postaveno téměř 90 tisíc bytů, přičemž největší boom proběhl v sedmdesátých letech. Podnikové byty byly určeny pro zaměstnance, kteří měli u firem podepsanu víceletou pracovní smlouvu. Náklady na bydlení v tomto typu bytů byly obdobné jako u státních bytů.

Pro individuální bytovou výstavbu byly typické rodinné domy. Prostředky pro výstavbu lidé získávali z vlastních zdrojů, ale v některých případech mohli požádat o příspěvky z národních výborů nebo půjčku od Spořitelny. V tehdejší socialistickém režimu to byla jediná forma osobního vlastnictví společně s objekty pro rekreaci. Tímto způsobem bylo do roku 1989 dokončeno téměř 52 tisíc bytů.

70. a 80. léta Sídliště a panelákový fenomén

Sedmdesátá a osmdesátá léta byla ve znamení masivní výstavby. „V tomto dvacetiletí vzniklo téměř 1,5 milionu bytů. V roce 1970 se Československo dostalo počtem dokončených bytů na tisíc obyvatel na 11. místo ve srovnání s dalšími 26 evropskými zeměmi. V roce 1975 bylo zkolaudováno 96 tisíc bytů, což je dodnes platné historické maximum.

Paneláková výstavba zaznamenala postupně obrovský boom a panelové domy se u nás staly fenoménem. Koncentrovaná sídliště vznikala většinou na okrajích měst. „Nejmasivnější budování rozsáhlých komplexů probíhalo v letech 1970-1983, kdy sídliště často vyrůstala na zelené louce. Odůvodněním lokalizace těchto staveb bylo zamítnutí původních plánů zahušťování vnitřní výstavby. Ta přinášela

negativní efekt v podobě zvyšování počtu obyvatel vnitřních částí měst při nedostatku občanské vybavenosti. Ačkoliv výstavba paneláků skončila již před třiceti lety, stále v nich žije více než třetina Čechů.

Fenomén druhého bydlení

V tehdejší socialistickém Československu vznikl i další fenomén – chataření a chalupaření. Velká obliba chat a chalup měla celou řadu důvodů. „Jedním z hlavních byl fakt, že vlastnictví objektu druhého bydlení bylo jednou z cest uložení rodinných úspor. Chalupaření se navíc postupem času stalo prestižní a módní společenskou záležitostí demonstrující dosažení určitého společenského postavení. Mezi další podněty patřil rozvoj automobilového průmyslu, hustější síť veřejných dopravních prostředků, nízké dopravní náklady a samozřejmě také fakt, že běžná rodina nemohla vycestovat za hranice tehdejšího východního bloku.

Na konci šedesátých let existovalo v Československu přes 156 tisíc objektů individuální rekreace, o dvacet let později dokonce 268 tisíc. Obliba chataření a chalupaření přetrvává dodnes. „Chalupaření přišla na chuť i generace dnešních třicátníků, u nichž s tím přitom sociologové moc nepočítali. Kdo může pracovat na dálku, často si užívá klidu na venkově a do města jezdí jen na nezbytně nutnou dobu, zvláště teď v létě. Mnozí vidí v téhle možnosti alternativu k velmi drahému bydlení ve velkých aglomeracích.

V článku byly použity údaje ze studie „100 let bydlení“, kterou zpracovala Hypoteční banka.

Autor: Eva Sovová

Zdroj: https://www.idnes.cz/finance/banky-a-sporeni/historie-bydleni-socialismus-najem-druzstevni-byt-podnikovy-byt-sonda-odbornici.A180822_094159_sporeni_sov

Pro volné chvíle:

„Človče, minulý týden jsem spadl z desetimetrového žebříku.“ „To si děláš srandu - jsi v pohodě?!“ „Ale jo, naštěstí jsem stál teprve na

.....
(TAJENKA).“

Ý	K	C	I	T	S	I	L	K	Y	C	Š
A	D	A	R	S	S	U	C	E	L	A	P
N	O	L	K	Á	Z	T	Ý	D	G	H	A
Í	L	L	C	A	L	V	A	D	O	S	N
L	E	R	B	É	O	I	P	N	U	C	H
P	V	E	L	K	Ý	Í	P	Á	D	Ř	L
I	Á	A	Ý	Í	N	Á	Č	N	A	A	Š
C	C	L	S	Á	V	A	A	O	A	T	
S	I	I	K	O	E	M	H	D	M	D	I
I	C	T	A	L	J	U	B	A	E	N	N
D	U	A	T	A	Z	K	N	N	K	I	A
C	V	I	K	R	T	S	A	B	A	L	A

ALABASTR, BLÝSKAT,
CALVADOS, CVIKR,
CYKLISTICKÝ, DISCIPLÍNA,
GOUDA, CHODCI, KAHAN,
KAJMAN, KAKAO, LEVÁCI,
LINDA, LIPNO, LJUBA,
LÝKOVÝ, NADANÁ, PALEC,
REALITA, SKLEP, SOJKA,
STANDA, ŠAMAN,
ŠPANĚLŠTINA, UTKÁNÍ,
VÁPNO, ZÁKLON, ZJEVNÝ

Dcera se ptá otce: „Tati, věděl jsi, že holky jsou chytřejší než kluci?“
Otec na to: „No to jsem tedy nevěděl.“ „No,
(TAJENKA).“

BATALION, BATOLE,
BUVOL, ČTVRŤ,
DOBYVATEL, EXPERT,
FINANČNÍK, FREON,
HOUKAT, JÁTRA, KLOKTAT,
MLETÍ, NÁŘEZ, OCTOVÝ,
ORGANIZOVAT, ORLOJ,
OSIKA, PATENT,
POGRATULOVAT, POPRSÍ,
ROBIN, RODIT,
ROZPLYNOUT, SPLAV,
TLAMA, TROPY, VÁBIT,
ŽURNALISTA

T	K	Í	N	Č	N	A	N	I	F	A	T
T	Ž	Ý	T	P	E	E	J	Á	T	R	A
B	U	V	O	L	O	X	O	M	Ř	L	V
K	R	O	O	V	S	P	L	A	V	E	O
Ť	N	T	N	N	O	E	R	F	I	T	Z
K	A	C	H	Y	T	R	O	S	T	A	I
B	L	O	O	Í	L	T	D	N	Í	V	N
R	I	O	U	Í	A	P	E	I	Á	Y	A
O	S	I	K	A	M	T	Z	B	P	B	G
D	T	B	A	T	A	L	I	O	N	O	R
I	A	Š	T	P	A	T	R	R	R	D	O
T	A	V	O	L	U	T	A	R	G	O	P

Najdi 10 rozdílů

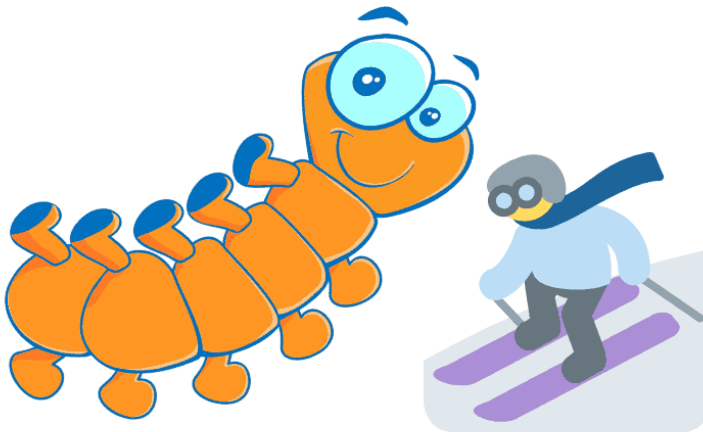
Zdroj Hádanky a hlavolamy pro dospělé i děti - Hádanky, rébusy a hlavolamy (atropin.cz)

Pro zasmání:

Přijdou policajti k doktorovi na prohlídku. Doktor otevře dveře a říká: „Tak hoši, je vás tu moc, půjdete po čtyřech.“
Náčelník si klekne na kolena a říká: „Tak já jdu první.“

Víte, proč nechodí
stonožky lyžovat?

Protože než by si
nasadily lyže na
všechny nohy, tak
by bylo léto!

Ve škole vysvětluje paní učitelka dětem, jaký je rozdíl mezi nehodou a neštěstím. Pepíček se přihlásí a řekne: „Když ztratím žákovskou knížku, je to nehoda, když ji najde tatínek, je to neštěstí.“

Zdroj: <https://www.bing.com/images/>

Recepty našich babiček:

Vůně masopustu – vůně kolih

Masopust je pohyblivý lidový svátek v období mezi Vánocemi a Velikonoce, doba veselí a hojnosti mezi dvěma významnými postními obdobími. Vrcholem masopustních oslav (taneční zábavy, zabíjačky, ale tradičně i svatby) je Tučný čtvrtek (poslední čtvrtek masopustu), k němuž patřila zabíjačka a zabíjačkové hody. A dále také poslední tři dny masopustu; neděle, pondělí a úterý.

V těchto dnech se konaly rozpustilé průvody masek s mnoha různorodými krajovými obyčeji. Konec masopustu důstojně ukončila tzv. Popelční středa, která odstartovala 40 denní období půstu před Velikonoce. I přes různorodé masopustní zvyky panující v jednotlivých koutech naší země, byste si všude pochutnali na nadýchaných, vláčných a sladce voňavých koblíhách.

Masopustní koblížky

Ingredience: 500 g polohrubé mouky, 70 g moučkového cukru, 60 g másla, 2 lžíce rumu, 3–4 žloutky, 250 ml mléka, celé droždí (42 g), 1 vanilkový cukr, náplň (tužší marmeláda nebo povidla, maková směs), olej na smažení

Postup krok za krokem:

- 1. Nejprve si musíme připravit kvásek; do většího hrnku rozdrobíme droždí, přidáme 50 ml vlažného mléka, 2 lžičky cukru, 2 lžičky mouky, vše promícháme a necháme na teplém místě, dokud kvásek nevzejde.**
- 2. Než kvásek nabude (cca. 20 min.), utřeme žloutky se změkklým máslem, moučkovým i vanilkovým cukrem a rumem.**
- 3. Do mísy s moukou s citem vmícháme vzešlý kvásek, utřené žloutky a vlahé mléko. Těsto důkladně propracováváme do té doby, až se pěkně odlepuje od vařečky a dělají se na něm „puchýře“.**
- 4. Hotové těsto lehce zaprášíme moukou, mísu překryjeme utěrkou a necháme na teplém místě kynout (cca. 45 min.).**
- 5. Těsto rozválíme na pomoučeném válu na asi 7 mm tenký plát, ten pak rozdělíme na dvě stejné půlky.**
- 6. Na jednu půlku nanášíme v předem vyměřených rozstupech kopečky tuhé marmelády, když je hotovo, opatrně plát s kopečky překryjeme druhou půlkou rozváleného těsta (můžete jej z jedné strany lehce navlhčit, aby lépe přilnulo).**
- 7. V místech, kde se kopečky marmelády rýsují pod těstem, vykrojíme sklenicí nebo vykrajovátkem koblíhy. (Pokud se plnění bojíte, vyválejte plát silnější a smažte jen vykrájená neplněná kolečka a marmeládu dávejte navrch.)**
- 8. Hotové koblížky necháme na válu odpočinout a dokynout.**
- 9. Mezitím zpracujeme odkrojené zbytky; vyválíme je asi na 7 mm tlusté dlouhé válečky, ze kterých „umotáme“ koblížkové pletýnky či uzly. Než usmažíme koblížky, pletýnky dokynou.**
- 10. Konečně se pustíme se do smažení; nešetříme olejem (nebo čistým sádlem – nepřepaluje se), koblíhy klademe do rozpáleného oleje (koblíhy musí plavat) a POMALU smažíme po obou stranách. Koblíhy lze smažit i ve**

fritovacím hrnci (na 140°C). Koblíhy se nesmí dotýkat dna, ani jedna druhé. Do koblíh během smažení nikdy nepícháme vidličkou!

11. Horké koblížky klademe na papírové ubrusky, abychom je zbavili přebytečného tuku, poté je obalujeme v moučkovém cukru a zásadně ničím nepřiklápíme – zvlhly by.

Náš tip:

1/3 mouky lze nahradit jemně mletou celozrnnou špaldovou moukou, v takovém případě však zvýšíme i množství droždí zhruba o 10 g (asi ¼ klasické kostičky). Koblížky lze též poněkud alternativně upéct na lehce vymaštěném pečícím papíře v troubě (při teplotě 200 °C cca 10–15 min.). Koblíhy po upečení potřeme rozpuštěným máslem – chuť takových koblížek je však úplně jiná (spíše buchtová).

Zdroj: <https://www.maminka.cz/>

Babské rady:

Babské rady pro domácnost

Babskými radami se označují užitečné tradiční i netradiční metody, jak vyřešit nějaký problém podomácku, bez silnější chemie, případně nabídnout alternativy. Tu něco vyčistit, odstranit skvrny, vyleštit, napravit, vylepšit, urychlit.

Barvení velikonočních vajíček:

K obarvení velikonočních vajíček můžeme použít přírodní barvy. Žluté vajíčko si vezme barvu od kurkumy, nebo slupek od cibule, nebo červené řepy,

modrozelenou barvu vytvoříme čerstvým fialovým zelím. Postup: do vody s asi 4 lžícemi octa vložíme buď nakrájené zelí, nebo jiné zmíněné ingredience, a opatrně vložíme vajíčko nebo vajíčka. Vaříme cca 10 minut (podle toho jak hodně chceme mít vejce uvařená případně kratší dobu). Vejce ale ponecháme v barevném nálevu louhovat ideálně přes noc, nebo alespoň 2 hodiny.

Pro dosažení lesku můžeme uvařená obarvená vejce za pomoci trochy sádla nebo másla a kousku látky opatrně vyleštit.

Boty- neutralizace zápachu:

Pro neutralizaci zápachu z bot, do nich nasypeme trochu suché jedlé sody, rozprostřeme ji do všech míst, necháme několik hodin v suchu působit a pak sodu vysypeme nebo vysajeme. Pokud se obáváte, že by soda šla z určitého typu obuvi pak hůře dostat, můžeme ji nasypat do kapesníku nebo plátna, a v botě nechat přes noc.

Energie pro květiny:

Banány jsou plné vitaminů a minerálů – i proto je tak rádi jíme. Tyto živiny prospívají ovšem nejen nám. Profitovat z nich mohou i naše rostliny. Banánové slupky nakrájejte na kostičky a promíchejte se zeminou, až budete příště přesazovat či sázet pokojové i zahradní rostlinky. Banánové slupky jim totiž dodají síru, hořčík a vápník a obohatí půdu o další živiny. Takovou zahrádku či terasu vám budou všichni závidět!

Zašlé vařečky:

Zašlé vařečky přes noc ponořte do roztoku jedlé sody. Ráno je potřeba vařečky důkladně opláchnout a nechat vyschnout.

Zdroj: [https://www. Babské rady pro domácnost \(bydleni12.cz\)](https://www.Babské rady pro domácnost (bydleni12.cz))

**Střípky z plánů na první
čtvrtletí 2022:**

- Smyslové individuální aktivity
- Procvičování krátkodobé i dlouhodobé paměti
 - Bazální stimulace
- Procvičení jemné motoriky
 - Procházky po okolí
 - Promítání filmů
 - Kreativní tvoření
 - Pečení, vaření
- Projektová činnost

Přejeme krásný zimní čas.